

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoPom/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221201072
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6221201072.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Evy Dzúrikovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako otec, dieťa matky: A. K., rodená K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX G. S. X, prechodne bytom XXX XX Z., K. X, zastúpená splnomocneným advokátom JUDr. Stanislavom Rešutikom, so sídlom Advokátska kancelária 977 01 Brezno, M.R. Štefánika 29/36 a otca: A. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX G. S. X, zastúpený splnomocnenou advokátkou JUDr. Vanesou Džavoronkovou, so sídlom Advokátska kancelária 990 01 Veľký Krtíš, Nemocničná 16, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky maloletého dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš číslo konania 13PPOm/1/2021-32 zo dňa 17.06.2021, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 13PPOm/1/2021-32 zo dňa 17.06.2021 **p o t v r d z u j e.**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Veľký Krtíš (ďalej „súd prvej inštancie“, alebo „okresný súd“) návrh matky maloletého dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. V odôvodnení uznesenia konštatoval, že matka sa domáhala, aby súd maloleté dieťa dočasne zveril do jej starostlivosti, aby otca zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 50 eur mesačne a styk otca s maloletou neupravil. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia matka zdôvodnila tým, že po rozvoze manželstva rodičov maloletej súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca. Matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tvrdila, že v súčasnosti sa maloletá ocitá často bez akejkoľvek starostlivosti, keďže otec maloletej nie je doma, pracuje na Čerpacej stanici TAM Autohof v čase od 6.00 hod do 22.30 hod.. Maloletá je teda osamotená v rodinnom dome, v ktorom býva spolu s otcom, je hladná a bojí sa byť sama v tomto rodinnom dome. Keďže otec chodí domov neskoro večer, resp. v noci, nemá jej kto poskytovať a zabezpečovať potrebnú starostlivosť primeranú jej veku. Matka je so svojou maloletou dcérou každý deň telefonicky a prostredníctvom SMS v kontakte, pričom maloletá sa jej sťažuje a chce ísť k matke. Matka taktiež tvrdila, že otec maloletej okrem toho, že ponecháva maloletú samú, požíva aj alkoholické nápoje. Matka považuje situáciu týkajúcu sa starostlivosti o maloletú za natoľko vyhrotenú, že s ohľadom na záujem maloletého dieťaťa považuje za najvhodnejšie riešenie podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, aby nedošlo k ohrozeniu zdravia a priaznivého vývoja maloletej s tým, aby sa maloletá neocitla bez akejkoľvek starostlivosti. Súd prvej inštancie konštatoval aj procesné stanovisko otca maloletého dieťaťa, ktorý s podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia nesúhlasil a namietal jeho nedôvodnosť. Poukázal na skutočnosť, že starostlivosť o maloletú zabezpečuje už od r. 2017, že to bola matka, ktorá zo spoločnej domácnosti odišla, že pokiaľ aj pracuje v čase od 6.00 do 22.30 hod., je to len raz za tri dni a aj vtedy je o maloletú zabezpečená starostlivosť u jeho rodičov, s tým, že jeho rodinný dom a dom jeho rodičov sú postavené oproti sebe. Uviedol, že má doma stále navarené, že sa o maloletú príkladne stará a len raz nastala situácia, kedy bola maloletá u jeho rodičov, kde neuposlúchla zákaz jeho matky, nahnevala sa a odišla domov, kde bola nejaký čas sama. Zdôraznil však, že s ňou bol v neustálom telefonickom kontakte.

1.1. Súd prvej inštancie návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia právne posúdil podľa § 367 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“) po tom, čo vyhodnotil, že nejde o návrh podľa § 365 CMP a dospel k záveru, že v prvom rade nebolo osvedčené, že by sa maloletá ocitla bez akejkoľvek starostlivosti. Otec starostlivosť o maloletú v čase, keď nie je v práci, osobne zabezpečuje a v čase, keď v práci je a maloletá sa vráti zo školy, je táto starostlivosť zabezpečovaná buď tým, že maloletá po škole za ním do práce príde, alebo je táto zabezpečovaná u starej matky maloletej tak, ako tomu bolo aj v čase, kedy súd maloletú do osobnej starostlivosti otca zveril, s čím matka navyše súhlasila. Rovnako nebolo osvedčené, že by otec nad mieru požíval alkoholické nápoje. Z dosiaľ zistených skutočností vyplýva, že maloletá sa nachádza osamotená v dome svojho otca len v prípade, ak občas dôjde k nejakej nehode so starou matkou. Nakoľko však domácnosti otca a starej matky sú v bezprostrednej blízkosti, taktiež otec pracuje celodenne len raz za tri dni a aj v takom prípade sa vždy z práce vracia domov, nemožno konštatovať ani stav, že by život, zdravie a priaznivý vývoj maloletej bol vážne ohrozený alebo narušený, a to ani v prípade, ak je maloleté dieťa (ako samé uviedlo) občas hladné. Maloletá totiž v žiadnom prípade nebýva hladná pravidelne, či po celý deň a vzhľadom na svoj vek (10 a pol roka) je bezo sporu schopná napr. vrátiť sa k starej matke najesť, vytiahnuť si niečo z chladničky u otca (jogurt a pod.), či si napr. natrieť a zjesť chlieb, prípadne zavolať otcovi a požiadať ho, aby jej stravu zabezpečil. Navyše, zo správy z prešetrenia pomerov vyplynulo, že jej otec tiež varí (t. j. možno predpokladať, že má v domácnosti dosť potravín, či dokonca jedla prichystaného skôr), občasne maloletej kúpi pizzu a že keď sa výnimočne stane, že maloletá domácnosť starej matky opustí, otec ju hneď kontaktuje. Skutočnosť, že maloleté dieťa momentálne prezentuje názor, že by chcelo ísť bývať k matke, súd prvej inštancie nevyhodnotil ako dôvodom, aby postupom podľa § 365 CMP maloletú do osobnej starostlivosti matky zveril a podľa názoru okresného súdu táto samotná skutočnosť nie je ani len dôvodom, aby súd nariadil neodkladné opatrenie podľa § 367 CMP a otcovi uložil povinnosť maloletú do osobnej starostlivosti matky zveriť.

1.2. Súd prvej inštancie konštatoval, že názor maloletého je síce jedným z kritérií, ktoré súd musí pri rozhodovaní o osobnej starostlivosti o maloleté dieťa zohľadniť, názor dieťaťa je však podriadený najlepšiemu záujmu maloletého dieťaťa. Najlepší záujem potom môže, ale aj nemusí byť totožný s názorom, ktorý maloletá prejaví. Preto je v každom prípade potrebné zisťovať, z akých dôvodov došlo k zmene názoru maloletej (ale aj jej matky) na osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, aké sú podmienky na zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletú u matky, aké u otca a podobne. Uvedené však presahuje možnosti konania o neodkladnom opatrení. Preto súd prvej inštancie návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, maloletú do dočasnej starostlivosti matky nezveril a z tohto dôvodu ani nezaviazal otca prispievať na jej výživu sumou 50 eur mesačne a nevyslovil ani, že styk otca s maloletou upravený nebude, ako sa toho matka podaným návrhom domáhala. V závere odôvodnenia súd prvej inštancie poznamenal, že zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je prekážkou, aby sa rodičia maloletej dohodli o výkone svojich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu inak ako o tom súd rozhodol v rozhodnutí o rozvoze ich manželstva a v prípade, ak sa dohoda rodičov nedosiahne, aby sa ktorýkoľvek z nich obrátil na súd s návrhom vo veci samej.

2. Proti predmetnému uzneseniu súdu prvej inštancie podala matka maloletého dieťaťa v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP a v úvode odvolania citovala konkrétne body odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie (konkrétne bod 1., bod 2 a bod 3., bod 7 a 8) a označila takúto právnu argumentáciu súdu prvej inštancie za právne a skutkovo neudržateľnú, pretože ako uvádza súd prvej inštancie „vytiahnuť si z chladničky jogurt a pod.“, nie je vhodnou starostlivosťou o maloleté 10-ročné dieťa a takýto spôsob starostlivosti a zabezpečenie výživy maloletej nie je žiadnym spôsobom vhodný a dostatočný pre jej riadny a zdravý vývoj. Maloletá bola doposiaľ zverená do osobnej starostlivosti otca, nie do starostlivosti starých rodičov z otcovej strany, preto nie je zrejmé, prečo súd prvej inštancie vykonával šetrenie pomerov v domácnosti starej matky maloletej, ktorej maloletá do osobnej starostlivosti zverená nebola. Čo sa týka šetrenia pomerov u otca maloletej, podľa vyjadrenia matky, ktorú o tom informovala maloletá dcéra, došlo k šetreniu pomerov u otca tak, že zamestnanci ÚPSVaR Veľký Krtíš tieto pomery šetřili na pracovisku otca, teda na čerpacej stanici za prítomnosti maloletej. Podľa vedomosti matky, ktoré má od maloletej, v domácnosti otca nedošlo k šetreniu pomerov. Ďalšia vada konania podľa odvolateľky spočíva v tom, že keď už ÚPSVaR Veľký Krtíš šetřil pomery u starej matky (ktorá vo vzťahu k starostlivosti o maloletú nedisponuje žiadnym zákonným ani iným právnym mandátom) a nešetřil pomery v domácnosti otca, mal v zmysle spravodlivého súdneho procesu vykonať šetrenie pomerov v domácnosti matky (dožiadanim cez ÚPSVaR Brezno). Navyše, podľa súdu prvej inštancie, sám otec maloletej uviedol, „že dosiaľ neboli prešetrené pomery v domácnosti

matky, že matka nijako nepodložila svoje tvrdenia, že bude vedieť lepšie zabezpečiť starostlivosť o maloletú“.

2.1. Matka v odvolaní ďalej argumentovala, že súd prvej inštancie nevzal do úvahy vôľu maloletej, ktorá sama uviedla, že matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na jej žiadosť, ani to, že maloletá prezentuje názor, že chce ísť bývať k matke. Keďže záujem maloletého dieťaťa je v právnych veciach starostlivosti o maloletých prvoradým a kardinálnym kritériom, súd prvej inštancie na základe zisteného skutkového stavu nepostupoval a nerozhodol v záujme maloletej, naopak, maloletú ponechal naďalej v starostlivosti otca, pričom zo skutočností zistených v konaní vyplýva, že maloletá je skutočne sama doma do neskorých nočných hodín, býva aj hladná a nechce tráviť čas u starej matky (čo jej ani ako povinnosť nevplyva ani zo zákona ani zo žiadneho rozhodnutia). Súd prvej inštancie vôbec nevzal do úvahy tvrdenia a vôľu maloletej prezentované prostredníctvom matky maloletej. Matka už v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že maloletá je osamotená v rodinnom dome, čo samo o sebe nie je vhodné pre dieťa vo veku 10 rokov a táto skutočnosť je zvýraznená ešte viac tým, že matka maloletej bola dňa 25.06. 2021 vypovedať ako svedok- poškodená na Obvodnom oddelení PZ Dolná Strehová vo veci prečinu porušovania domovej slobody, ktorého sa mali dopustiť dve cudzie osoby tým, že vošli na pozemok pri rodinnom dome, v ktorom býva maloletá a z letnej kuchynky ukradli mäso, alkohol a cigarety. Podľa matky maloletej k podobnému druhu trestnej činnosti v rodinnom dome došlo už v minulosti viackrát. Opustenosť maloletej a jej bezbranosť v rodinnom dome nie je v záujme maloletej. Odvolateľka pripojila k odvolaniu ako listinný dôkaz Zápisnicu o výsluchu svedka- poškodeného zo dňa 25.06. 2021.

2.2. Matka maloletej ako ďalší argument uviedla, že na základe prejavu vôle a želania maloletej byť a bývať s matkou, požiadala Základnú školu v Z. o prijatie maloletej do 6. ročníka v školskom roku 2021/2022, pričom ZŠ v Z. dňa 18.06. 2021 vydala Potvrdenie o návšteve školy v školskom roku 2021/2022, ktorý matka k odvolaniu taktiež pripojila ako dôkaz. Matka maloletej súhlasila v konaní o rozvod manželstva, aby maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti otca len z dôvodu, že nechcela prerušiť dochádzku maloletej v základnej škole a vzťahy so spolužiakmi. Keďže došlo k zmene pomerov od poslednej úpravy práv a povinností rodičov k maloletej, matka sa rozhodla podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia práve z dôvodu poskytnutia čo najrýchlejšej a efektívnej ochrany maloletej, keďže zdravý a plnohodnotný vývoj maloletej je v súčasnosti ohrozený. Matka v závere odvolania uviedla, že je so svojou maloletou dcérou každý deň telefonicky a prostredníctvom SMS správ v kontakte, pričom maloletá sa jej sťažuje, že je neustále sama a chce ísť k matke, že je hladná a že nechce bývať opustená v rodinnom dome. Ako dôkaz pripojila k odvolaniu snímky SMS správ. Matka vie, môže a chce maloletej poskytovať riadnu starostlivosť a zabezpečiť jej stály domov, vrátane uspokojovania jej potrieb zodpovedajúcich veku maloletej. Osobná starostlivosť otca k maloletej je nedostatočná a zároveň ohrozuje jej duševný, mravný a fyzický vývoj. Má za to, že je potrebné ochrániť zdravie a vývoj maloletej A., pretože je tu reálna existencia ohrozenia vývoja maloletej, a to že bude protiprávny stav naďalej pretrvávať a tým sa aj naďalej narušovať priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletej. Matka uviedla, že jediným motívom jej konania pri podávaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bola vôľa maloletej, obava o maloletú a zabezpečenie jej zdravého fyzického a psychického vývoja. Na základe vyššie uvedených skutočností navrhuje, aby odvolací súd zmenil odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie tak, že nariadi neodkladné opatrenie v znení, ako vyplýva z jej pôvodného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Odvolací súd v súlade s ustanovením § 329 ods. 1 vety poslednej zák. č. 16/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“) vytvoril procesný priestor, aby sa k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a k odvolaniu matky maloletého dieťaťa vyjadril aj otec maloletej. Výzva na vyjadrenie sa k odvolaniu, spolu s odvolaním matky, bola doručená právnej zástupkyňi otca dňa 15.07.2021 a v lehote 10 dní od doručenia výzvy na vyjadrenie k odvolaniu matky, ani do rozhodnutia odvolacieho súdu o podanom odvolaní, vyjadrenie otca k odvolaniu podané nebolo.

4. V dôsledku odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 329 ods. 1 CSP uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP, ako vecne správne potvrdil.

5. Podľa ustanovenia § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

6. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa ustanovenia § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9. Podľa ustanovenia § 329 ods. 1 prvej vety CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa ustanovenia § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

11. Vychádzajú z čl. 5 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej Zákon o rodine), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

12. Podľa ustanovenia § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

13. Podľa ustanovenia § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

14. Podľa čl. 4 Civilného mimosporového poriadku, súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

15. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery medzi stranami sporu a to jednak ešte pred rozhodnutím súdu vo veci samej v štádiu pred začatím konania a počas konania, ako aj po jeho skončení a to za predpokladu, že takéto opatrenie súdu sa javí ako nevyhnutné, nakoľko existujú konkrétne okolnosti prípadu, ktoré relevantne odôvodňujú jeho nariadenie a poukazujú na naliehavosť a nutnosť dočasne upraviť pomery medzi stranami, respektíve účastníkmi konania. Keďže neodkladné opatrenie nenahrádza meritórne rozhodnutie, ani miera dokazovania nie je postavená na úroveň dokazovania potrebného na rozhodnutie vo veci samej. Za predpokladu zistenia potreby nariadenia neodkladného opatrenia súd spravidla ani nemá dostatočný priestor na to, aby vykonal rozsiahlejšie dokazovanie, čo korešponduje aj s požiadavkou promptnosti a naliehavosti úpravy pomerov účastníkov konania, obzvlášť, pokiaľ ide o konania starostlivosti súdu o maloletých, v ktorých je nosnou zásadou sledovanie predovšetkým prioritného a dominantného záujmu maloletého dieťaťa.

16. Predmetom daného konania je návrh matky maloletého dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloletú A. K., nar. XX.XX. XXXX, do osobnej starostlivosti matky A. K., nar. XX.XX. XXXX, uložil povinnosť otcovi A. K., nar. XX.XX. XXXX, prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 50 eur mesačne vždy do 15-teho dňa každého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc vykonateľnosťou neodkladného opatrenia a navrhla styk otca s maloletou neupraviť, tento ponechať na dohodu rodičov. Matka dieťaťa má za to, že je potrebné ochrániť

zdravie, život a vývoj maloletej W., pretože je tu reálna existencia ohrozenia vývoja maloletej, môže sa narušovať priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletej, pretože osobná starostlivosť otca k maloletej je nedostatočná. Ako dôvod na zmenu doterajších pomerov maloletého dieťaťa a to formou nariadenia neodkladného opatrenia matka uviedla, že v súčasnosti sa maloletá ocitá často bez akejkoľvek starostlivosti, keďže otec maloletej nie je doma, pracuje na Čerpacej stanici TAM Autohof v čase od 6.00 hod do 22.30 hod., maloletá je teda osamotená v rodinnom dome, v ktorom býva spolu s otcom, okrem toho je hladná a bojí sa byť sama v tomto rodinnom dome. Keďže otec chodí domov neskoro večer, resp. v noci, nemá jej kto poskytovať a zabezpečovať potrebnú starostlivosť primeranú jej veku. Matka má vedomosť, že otec maloletej okrem toho, že ponecháva maloletú samu, ešte aj požíva alkoholické nápoje. Matka tvrdila, že môže maloletej poskytovať riadnu starostlivosť a zabezpečiť stály domov, na čo má vytvorené všetky podmienky.

17. Pomerly maloletého dieťaťa a výkon rodičovských práv a povinností k nemu bol naposledy upravovaný rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš, č. k. 13P/127/2020-49 zo dňa 24.03.2021, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletej rozvedené a bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola maloletá na čas po rozvoze zverená do osobnej starostlivosti otca, matka bola zaviazaná prispievať na jej výživu sumou 50 eur mesačne a styk maloletej s matkou upravený nebol. Z obsahu návrhu na rozvod manželstva, ako aj zo samotných procesných vyjadrení matky vyplynulo, že matka sama opustila spoločnú domácnosť ešte v r. 2017, od kedy sa otec výlučne stará o maloleté dieťa, pričom z hľadiska skúmania dôvodnosti dočasným opatrením upraviť okamžite pomery maloletého dieťaťa v nadväznosti na dôvody uvádzané matkou maloletej, je zásadné aj konštatovanie, že otec už v čase rozvodu manželstva, kedy bola schválená rodičovská dohoda, pracoval na Čerpacej stanici TAM Autohof a že už aj v tej dobe v čase, keď bol v práci, maloletá bola so svojimi starými rodičmi (v totožnej obci), s tým, že starostlivosť o ňu v čase výkonu práce otca zabezpečovala maloletej jej stará matka. Odvolací súd tak konštatuje, že ide o skutočnosti, ktoré boli zrejmé matke dieťaťa už aj v čase schválenia rodičovskej dohody, kedy matka súhlasila so zverením maloletej do osobnej starostlivosti otca. Otec poskytoval osobnú starostlivosť maloletej bez asistencie matky už od roku 2017 za rovnakých podmienok, pričom maloletá bola v oveľa mladšom veku ako v súčasnosti a teda miera jej odkázanosti na osobnú starostlivosť dospelšej osoby bola v oveľa vyššej miere a intenzívnejšia, ako je teraz, keď je dieťa (takmer 11 ročné), schopné oveľa väčšej samostatnosti. S poukazom na uvedené skutočnosti, na dôvody uvádzané matkou maloletej pre potrebu dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa a nutnosť okamžite zasiahnuť a zveriť maloletú do jej osobnej starostlivosti neodkladným opatrením, je potom relevantnosť týchto dôvodov otázna vzhľadom na to, že celkom zjavne nejde o nové skutočnosti, ktoré neboli matke známe oveľa skôr.

18. Pokiaľ matka argumentuje aktuálnym nastavením maloletej, ktorá je vo veľmi citlivom adolescentnom veku, kedy dospievajúce maloleté deti značne citlivo a emotívne reagujú aj na s dobrým úmyslom a zámerom mienené usmernenia, výchovu a príkazy dospelých vo svojom okolí, odvolací súd v tomto smere nepopiera odvolacie dôvody matky, že súdy sú povinné prihliadnuť vzhľadom na vek a emočnú a fyzickú vyspelosť dieťaťa aj na jeho prejavenie názoru, avšak ako už súd prvej inštancie správne poznamenal, prejavovaný názor dieťaťa nie vždy plne korešponduje s jeho najlepším záujmom a názor dieťaťa nemôže byť nadradený kritériu najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa. Odvolací súd v tomto smere poukazuje aj na správu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately- Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš zo dňa 15.6.2021, z ktorej obsahu vyplynulo, že pokiaľ aj otec maloletej pracuje na čerpacej stanici TAM Autohof, s tým, že je jeho pracovný čas od 6.00 do 22.00 hod., nejde o každodenný výkon jeho práce, ale pracuje len každý tretí deň. V čase, keď je v práci, sa maloletá vracia zo školy buď do jeho práce alebo do domácnosti starých rodičov, ktorá je v bezprostrednej blízkosti domu otca, s tým, že v domácnosti starej matky sa maloletá v uvedenom čase aj stravuje. Bežne sa nestáva, že by bola maloletá sama doma (v dome otca). Len niekoľkokrát došlo k situácii, kedy maloletá odišla z domácnosti starej matky do domácnosti otca, kde bola po určitú dobu sama, išlo však o výnimočné situácie spojené s reakciou maloletej na to, že sa od nej niečo vyžadovalo, niečo sa jej vyčítalo, resp. niečo zakázalo, čo ona riešila tak, že sa „odula“, zobrala mobilný telefón a odišla. O uvedenom bol vždy otec maloletej informovaný a maloletú vždy po telefóne kontroloval. Z obsahu správy taktiež vyplýva, že maloletá sa pred otcom, ako ani pred starými rodičmi nikdy nevyjadřila v tom zmysle, že by s niečím bola nespokojná v ich domácnostiach, nestážovala sa na nedostatok jedla, ako ani na to, že by sa v dome otca bála a nevyjadřovala sa ani tým spôsobom, že sa cíti opustená. Otec dieťaťa uviedol, že svoj voľný čas plne venuje dcére, kedy s ňou chodí do prírody, na kone, varia spolu a taktiež mu pomáha s domácimi prácami. Maloletá mu údajne nikdy nepovedala, že by chcela byť u

matky. Zároveň je z predmetnej správy zásadná skutočnosť, že stará matka, otec, no i samotná maloletá popreli, že by otec nadmerne konzumoval alkoholické nápoje.

19. Z hľadiska nutnosti a potreby zohľadniť pri rozhodovaní aj názor maloletého dieťaťa je pre odvolací súd zásadné vyjadrenie maloletej pred orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, pred ktorým dieťa uviedlo: „ S ocinom je rada, ale podľa jej názoru trávi veľa času v práci. Chcela by byť s ním, ale on nemá na ňu toľko času.“ S poukazom na uvedené vyjadrenie maloletej tak nie je možné jednoznačne vyvodiť záver, že by dieťa jednoznačne a kategoricky odmietalo naďalej zotrvať v domácnosti so svojim otcom, prípadne, že by samo dieťa uviedlo pred orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a s sociálnej kurately akýkoľvek zásadný a relevantný dôvod, z ktorého by vyvstala naliehavosť a potreba okamžite upraviť jeho pomery, vyňať ho neodkladným opatrením z doterajšieho domáceho a rodinného prostredia a dočasne zveriť do starostlivosti matky. Odvolací súd aj v tomto smere vychádzal z názoru dieťaťa, ktorý nepotvrdil ani jeden z dôvodov, ktoré by naliehalo smerovali k nutnosti okamžite maloletú umiestniť mimo domácnosť otca a ktoré by odôvodňovali tvrdenie matky, že je potrebné chrániť zdravie, život a priaznivý vývoj maloletej, pretože údajne reálne existuje ohrozenie vývoja maloletej a existujú skutočnosti, ktoré narúšajú priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývoj maloletej. Otec sa o maloleté dieťa osobne stará dlhodobo, od roku 2017, kedy matka opustila spoločnú domácnosť, celodenná neprítomnosť otca z dôvodu výkonu práce od rána 06.00 hod do 22.30 hod. nie je každodenná, ale len raz za tri dni, pričom otec zabezpečil starostlivosť o dieťa počas svojej neprítomnosti prostredníctvom starej matky dieťaťa, ktorej domácnosť sa nachádza v bezprostrednej blízkosti domácnosti otca. Nebolo tak preukázané, že by výchova a starostlivosť o maloletú nebola zabezpečovaná, prípadne zo strany otca zanedbávaná. V konaniach, upravujúcich práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu, súdu vyplýva zo zákona, no i z početných medzinárodných dokumentov, ktorými je Slovenská republika viazaná, povinnosť dôsledne rešpektovať, chrániť a v prvom rade prihliadať na záujmy maloletého dieťaťa. Terajším najlepším záujmom maloletej nie je okamžitá úprava jej pomerov a okamžité odňatie dieťaťa z jej doterajšieho a dôverne známeho rodinného a výchovného prostredia. Súd je povinný citlivo zvažovať, ktoré zásahy do pomerov dieťaťa sú vhodné a v akej miere.

20. Pokiaľ aj maloletá pripustila eventuálne možnosť, že si vie predstaviť aj prípadné zverenie matke, táto okolnosť sama o sebe nie je dôvodom na okamžitú úpravu práv a povinností rodičov k nemu a zmenu doterajšieho výchovného a rodinného prostredia dieťaťa, ale môže byť predmetom konania vo veci samej o eventuálnom návrhu na novú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletej. V tomto smere potom nie je relevantná ani odvolacia námietka matky, že súd v rámci rozhodovania o nariadenie neodkladného opatrenia nepreveroval aj pomery na strane matky, pretože pokiaľ súd nezistil žiaden dôvod na nutnosť okamžite odňať dieťa z osobnej starostlivosti otca, nebol dôvod v rámci konania o merite neodkladného opatrenia skúmať eventuálne pomery na strane matky z hľadiska jej možností a schopnosti postarať sa o maloletú. Opakovane odvolací súd zdôrazňuje, že v rámci konania vo veci samej o novú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností by takéto šetrenie pomerov matky, jej reálnych schopností a možností poskytnúť maloletému dieťaťu všestrannú a plnohodnotnú starostlivosť, celkom iste bolo predmetom dokazovania. Odvolací súd nijakým spôsobom nespochybňuje zásadnú, významnú a špecifickú úlohu matky v živote dieťaťa a vplyv matky na priaznivý vývoj maloletej, obzvlášť, pokiaľ ide o dospievajúce dievča, ktoré prirodzene v matke hľadá svoj ženský vzor a model správania sa, rešpektujúc aj jej práva na budovanie, upevňovanie a udržiavanie citových a rodinných väzieb k dieťaťu. S ohľadom na uvedené nič nebráni matke iniciovať vo veci samej konanie o novú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vzhľadom na jej vek, aktuálne potreby a najlepší záujem.

21. V zmysle dikcie ustanovenia § 325 ods. 1 CSP môže súd nariadiť neodkladné opatrenie len vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania, pričom aj podľa ustanovenia § 328 ods. 1 CSP, súd nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Zásadné je, že v tomto súdnom konaní neboli naplnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, nebola potreba dočasne upraviť pomery účastníkov konania a nevyvstala ani naliehavosť akéhokolvek iného rozhodnutia súdu ohľadom pomerov maloletého dieťaťa.

22. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie a vychádzajúc z odvolacích dôvodov, no najmä vychádzajúc zo všetkých zistených a preukázaných skutočností známych z obsahu spisu, sa tak stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v konkrétnej veci neboli naplnené zákonné

predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako sa ho domáhala matka. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie tak správne vyhodnotil všetky skutkové aj právne okolnosti daného prípadu a silne s akcentom na sledovanie predovšetkým záujmu maloletého dieťaťa potom uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP, ako vecne správne potvrdil.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).